

[Forsvarsministeren.]

mands eneste lam er han jo øm om. Dels er det en meget sjælden situation for en forsvarsminister i Danmark at kunne glæde sig over, at hele årets lovgivning på hans område har fået en så enestående bred tilslutning, som det her er tilfældet, et forbillede, håber jeg, for kommende folketingssamlinger.

Der er stillet forskellige spørgsmål, og jeg forstår, at man under udvalgsarbejdet vil sætte pris på at få yderligere oplysninger; dem vil vi med fornøjelse fremskaffe. Der er bl.a. blevet spøgt, hvorfor Norge ikke er med, og her må jeg ærligt svare, at det ved jeg ikke, for det var i den forrige regerings tid, at dette blev tiltrådt på regeringsplan; men muligheden for, at Norge kommer med, er til stede.

Der blev også spurgt, hvorfor centeret ligger i England, og det er rigtigt, at i hvert fald i Danmark var der tale om, at det ville være en god idé at lægge det i Danmark, men det vandt nok ikke den tilslutning, det burde have gjort. Nu har vi det altså i England og kan så i stedet glæde os over, at der er udpeget en dansk leder af centeret.

Der er spurgt om Østrig, og der er spurgt, hvor mange der har ratificeret i dag. Det sidste kan jeg ikke svare præcist på, men jeg kan sige, at Østrig er med og har ratificeret vistnok den 23. januar 1974.

Der er også spurgt om nyttiggørelsen af disse mellemfristede prognoser, og det er givet, at der er meget store fordele for det danske samfund. Man har forsøgt at foretage et skøn over, hvor stor nyttevirkning der kan ligge i disse mellemfristede prognoser, og skønnet lyder på en fordel for det danske samfund på årsbasis på 20 mill. kr. Man må nok karakterisere dette som et vidt skøn, men at der er store værdier i det, er der vel ingen tvivl om.

Så er der blevet spurgt, hvordan det forholder sig med meteorologisk institut og forsvarsministeriet. Der var forskellige anvisninger på løsninger. Jeg kan sige, at efter min opfattelse er der ikke tale om principi-

elle synspunkter bag placeringen af meteorologisk institut. Det er nok snarere de historiske årsager, der vejer tungest.

Hr. Arentoft sagde, at alle taler om vejret, men ingen gør noget ved det. Her er altså en undtagelse. Forsvarsministeren gør noget ved det og er stolt over det.

Hr. Svend Haugaard sagde, at det var svært at bedømme de teknisk-faglige ting bagved, og jeg kan sige, at det er det sandelig for os alle sammen, men vi kan søge yderligere oplysninger i udvalget, hvis der skulle være tekniske detaljer.

Jeg tror ikke, jeg har flere bemærkninger at gøre til forslaget udover at glæde mig over, at der er så stor tilslutning til denne bestræbelse på at bevæge os ud af æselhavernes æra.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til udenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af konvention om fiskeri og bevaring af de levende rigdomskilder i Østersøen og Bælterne.

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XIX) findes i tillæg A. sp. 1297, fremsættelsen i tidenden sp. 1617).

Forslaget sattes til forhandling.

Robert Pedersen (S):

Den socialdemokratiske gruppe tilsiger fuld støtte til denne konvention, som vi har

[Robert Pedersen.]

ønsket i mange år, men som først nu kan realiseres, fordi Den tyske demokratiske Republik nu har fået normaliseret sit forhold til de vesteuropæiske lande.

Vi har ingen betænkeligheder, men kan uden videre give forslaget vor tilslutning.

Kaj Larsen (FP):

Forslaget går ud på, at Danmark skal ratificere en konvention, der er sluttet mellem de 7 lande, der grænser op til Østersøen. Konventionens formål er, som det fremgår, at bevare og rationelt udnytte de levende rigdomskilder i Østersøen og Bælterne. Effektiviteten af denne konvention afhænger af, hvor mange der vil tilslutte sig konventionen, og det kunne måske være en idé at få at vide, hvor mange, det er, inden vi tilslutter os.

I øvrigt kan jeg tilsige mit partis støtte til dette forslag.

Mette Madsen (V):

På venstres vegne kan jeg anbefale, at Danmark ratificerer den foreliggende konvention om fiskeri og bevaring af de levende rigdomskilder i Østersøen og Bælterne.

Fra dansk side har man længe været interesseret i at få en ordening, der på den ene side kan skabe de bedst mulige betingelser for, at ikke alene fisk, men alle havets levende væsener kan bevares og forøges i det pågældende område, og på den anden side kan give, som der står i artikel I, det optimale udbytte til de mennesker, der skal leve af det, havet kan give.

I 1973 indbød Polens regering til en konference om disse problemer, og i de forhandlinger, der foregik i Gdansk i september 1973, deltog også de danske fiskeriorganisationer.

Ved at tiltræde denne konvention er vi med til at skabe rammerne om en afbalanceret udnyttelse og bevaring af det, der i konventionens titel meget præcist er kaldt „de levende rigdomskilder“. Det bliver herefter de tilsluttede nationers opgave ved et samarbejde i kommissionen og med støtte af fiskeriorganisationer, havbiologer og mange andre at udfylde disse rammer praktisk og fornuftigt.

Erik Hansen (RV):

Må jeg om det foreliggende forslag til ratifikation af fiskerikonventionen sige, at jeg for så vidt glæder mig over, at der ikke i lovforslaget og ej heller i ministerens fremsættelse står noget om, at man via denne kommission kan gennemføre det, man kalder totalt fangststop.

Når jeg lægger vægt på dette, og for så vidt også lægger vægt på at få det sagt her og nu, har det jo sammenhæng med, at denne kommission jo er den tredje i rækken. Først fik vi Østerdankommissionen, så Vesterdankommissionen og nu får vi her Østersøkommissionen.

Jeg behøver ikke at mindre ministeren om, at da vi i sin tid her i folketinget havde en, tror jeg nok at turde sige, forholdsvis skarp debat om laksefiskeproblemerne oppe ved Grønlandskysten, så var det jo i sammenhæng med, at vi dér var i den situation, at man i og for sig troede at kunne anvende en fiskerikommission til at gennemføre et totalt stop.

Jeg finder det væsentligt her at få understreget, at når vi opretter kommissioner for at bevare fiskebestanden, for at op-hjælpe fiskebestanden, så bruger vi de midler, som er normale til det. Vi forsøger at indføre, skal vi sige humane og fornuftige fangstredskaber, vi vil undgå en total opfiskning, og vi vil gennemføre fredninger. Men vi vil ikke med de midler, der her gives en regering i hænde, gå så langt, at vi vil gennemføre et totalstop, eventuelt i forbindelse med en eller anden politisk aktion. Jeg lægger vægt på at få disse ting understreget.

Jeg vil også gerne sige en anden ting, som står i bemærkningerne til forslaget, og det er, at man er i den situation, at man kan angive fangstkvantummet i Østersøen til 700.000 t. Det vil sige, det er betydelige mængder, der her er tale om. Når man tager disse 700.000 t, skal man også samtidig se på, at der alene for laksens vedkommende er gennemført en kvotering, alt andet er fri fangst.

Nu står vi jo nok over for — og her minder jeg om de aftaler, der er på vej på det internationale område — den situation, at man vel allerede kan begynde at mærke, at fordi fangstmulighederne om

[Erik Hansen.]

ikke begrænses, så i hvert fald lægges ind i snævrere bånd, medfører det, at der bliver større mulighed for de store landes fiskeriflåder for at koncentrere sig om fangst i Østersøområdet. Derfor tror jeg, det er helt rimeligt, at man her åbner mulighed for, at man på andre områder end det hidtil kendte, altså på lakseområdet, kan gå i gang med en kvotering i Østersøen.

Derfor kan vi af denne grund og mange andre grunde anbefale en ratifikation af forslaget til folketingsbeslutning.

Gerda Møller (KF):

Også det konservative folkeparti kan anbefale ratifikation af den foreliggende konvention, der nu er gjort så grundigt rede for, at jeg ikke behøver at gå ind på de nærmere enkeltheder. Men jeg finder det af væsentlig betydning at fremhæve, at der her er indledt et samarbejde, der går ud på at bevare de levende rigdomskilder, vi har i Østersøen, ved bl. a. at regulere fiskeriet og ved at bevare den vækst, der er i vandet.

Det er jo sådan, at menneskene bygger deres tilværelse på naturværdierne. De er livsvigtige for os og derfor gælder det om at bevare dem. Indtil nu har der, siger ministeren i bemærkningerne til konventionsforslaget, ikke fundet overfiskning sted i Østersøen, men vi ved jo, at rovdrift eller misbrug kan føre til ødelæggelse og katastrofer og vi ved også, at mennesket i dag besidder så umådelige energimængder og teknisk snilde, at vi, hvis der ikke træffes de nødvendige foranstaltninger, på afgørende måde kan forskyde balancen i forskellige dele af vort miljø i uheldig retning.

Vi har et forråd i de fisk og andre levende væsener, der lever i Østersøen, og dette forråd må ikke ødelægges eller udryddes. Det skal denne konvention hjælpe med til.

Når dertil kommer, at der forhåbentlig snart — der skal jo være møde i Helsingfors i marts måned — indgås en særskilt konvention om samarbejde om bekæmpelse af forureningen af Østersøen, så vil de sidste problemer for fiskeriet formentlig være overvundet. Danmark har så medvirket til, at det vand, der omgiver os, ikke forurenes, eller at der ikke drives rovdrift på de

naturressourcer, som også er nødvendige for de kommende generationer.

Thorkild Pedersen (CD):

Vort parti, centrum-demokraterne, ser med største tilfredshed på det fremsatte forslag om ratifikation af konventionen om fiskeri og bevaring af de levende rigdomskilder i Østersøen og Bælterne, da det for os er en glæde, at disse 7 lande har kunnet blive enige om at indgå en konvention, som vil være med til at, om ikke bortskære, så dog nedskære rovdriften på de levende væsener, vi har, i dette tilfælde i vore farvande, Bælterne og Østersøen. Dermed vil jeg gerne meddele, at forslaget til folketingsbeslutning er anerkendt af centrum-demokraterne.

Morten Lange (SF):

Jeg har med stor interesse læst denne konvention. Jeg fangede 7 ørreder lige efter nytår, og jeg var helt bekymret for, om jeg havde overtrådt konventionen, men det havde jeg altså vistnok ikke. Tilbage bliver så, at vi herigennem har løst et af Østersøproblemerne. De er mange. Vi har løst spørgsmålet om fiskeriet, og det synes jeg er udmærket og jeg anbefaler konventionen til vedtagelse.

Men Østersøen har jo mange tilnavne, også tilnavnet Dødens Hav, når man skal være sådan rigtig forureningsfanatiker, men dog med en bekymrende realitet i sig, og jeg synes, det kunne være behageligt, om vi her lige kunne få at vide, hvordan det går med forureningskonventionen, som i virkeligheden er forudsætningen for, at der bliver noget at fiske i det længere løb. Det er meget interessant med en fiskerikonvention, men hvis fiskene dør, kan vi klare os billigere. Jeg synes, det er meget væsentligt, vi får sat gang i dette arbejde, og jeg synes, det er godt, at vi har fået ryddet de tåbelige barrierer til side, der har været, for at vi kunne komme videre med arbejdet. Vi kommer jo ikke uden om, at ifølge almindelige betragtninger plejer dette land at anerkende de stater, som faktisk eksisterer, og det har været alt for længe med at anerkende Østtyskland.

Men lad nu gå med det. Jeg synes, at det er et vigtigt samarbejde, der her er kommet

[Morten Lange.]

i gang, og jeg vil tro, at man vil opdage, at der er en hel del andre problemer, som Østersømagterne også kan løse i samarbejde, og dertil er dette en udmærket optakt. Der kan komme energiproblemer, hvor vi kan have samme interesser, der kan komme mange andre; der er nogle, der optimistisk taler om Østersøen som et Fredens Hav. I og for sig skulle alle have jo gerne være fredelige, men lad os nu tage det roligt og i hvert fald sikre os, at Østersøen ikke bliver Dødens Hav, som det i øjeblikket trues af, med eller uden fiskerikonvention.

Med disse bemærkninger vil jeg anbefale konventionen til snarlig ratifikation, ganske uanset om andre kontraherende parter har ratificeret. Hvis man skal have noget ekspederet, er det en god regel, at man selv først skriver under, så lægger man derigennem yderligere pres på resten af borgerne. Hvis man derfor ikke lige netop er modstander af en konvention, så skal man se at få den skrevet under i en fart.

Jeg ved ikke, hvorfor den sygdom plager verden, at når man endelig har skrevet under på noget, så skal der altid gå frygtelig lang tid, inden det bliver sat i kraft. Danmark foregår med et godt eksempel i retning af, at når vi har skrevet vor autograf et eller andet sted, så er sagen hurtigt herinde, og så skal vi nok sende den hurtigt videre.

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Jeg skal på kristeligt folkepartis vegne anbefale ratifikation af denne konvention. Vi hilser med glæde det samarbejde, der er indledt. Der er sagt mange gode og rigtige ord om sagen dernede, men uden at alle Østersølandene samarbejder, er det jo ikke muligt at få noget gennemført. Det er vigtigt at sikre bestanden. Vi vil fremover gå meget ind for, at vi bevarer de reserver, der er.

Vi anbefaler varmt forslaget til folketingsbeslutning.

Ib Nørlund (DKP):

Konventionen er et bidrag til et værdifuldt og ligeberettiget internationalt samarbejde, og vi kan derfor støtte den. Dens formål er at beskytte naturrigdomme, hvad der også er en særdeles naturlig opgave for

den kreds af stater omkring Østersøen, som er inddraget i konventionen.

Jeg synes nok, at de varme anbefalinger, som har lydt fra alle sider her i debatten, burde føre til en vis eftertanke med hensyn til, hvorfor man først får denne konvention på nuværende tidspunkt. Det er jo rigtigt, som hr. Robert Pedersen var inde på, at det har politiske grunde. Jeg synes nok, man bør betegne det, der er sket, således, at det er de vestlige lande, der har ordnet deres forhold til DDR. DDR har jo ligget der hele tiden. Det der er sket, er, at udenrigsministerierne i de vestlige lande har opdaget, at det er tilfældet.

Jeg synes også, man bør henlede opmærksomheden på, at konventionen er af en karakter med ligelige forpligtelser over for de suveræne rettigheder, som staterne har. Det er en form for international traktat, som burde brede sig til andre områder, også dem, som vi jævnlig strides om her i salen.

Poul Westergaard (DR):

Med alle de gode begrundelser, som min forgænger heroppe har givet for en ratifikation, vil også retsforbundets gruppe kunne stemme for denne ratifikation.

Udenrigsministeren (Guldberg):

Jeg vil gerne takke for den ganske enstemmige tilslutning og vil gerne sige, at jeg forstod det sådan, at der var en så klar tilslutning, at der ikke direkte var nogen, der bad om at få det i udvalg. Hvis der var et spørgsmål fra hr. Erik Hansen, som der var tvivl om, vil jeg gerne prøve at besvare det på stedet, og ellers gøre det lidt mere udførligt ved den efterfølgende behandling.

Først skal jeg lige sige til hr. Morten Lange vedrørende forureningskonventionen, at jeg ikke lige husker datoen, men jeg ved, at miljøministeren skal underskrive den i Helsingfors engang her omkring midten af marts. Så det er altså umiddelbart forestående, den har det godt, og den går videre. Jeg vil også gerne være med til, som foreslået af hr. Morten Lange, at få denne sag ekspederet hurtigt, så vi så meget hurtigere kan lægge pres på andre lande for at få den underskrevet.

En enkelt bemærkning til hr. Erik Hansens spørgsmål om det generelle. Jeg

[Udenrigsministeren.]

tror ikke, vi misforstår hinanden. Det står ganske klart i denne konvention, hvad formålet er, og formålet kan selvfølgelig aldrig nogen sinde bruges til at lave et generelt og varigt forbud mod at fiske et eller andet eller i det hele taget at udnytte nogen af de levende organismer i Østersøen, når de udnyttes i overensstemmelse med formålet og aftalerne. Jeg siger det kun på denne måde, fordi man altså kunne tænke sig, det sådan mere er for diskussionens skyld. Hvis man f. eks. har et led i fødekæden og siger, at nu har man altså indtil videre et behov for et totalt forbud på et eller andet område for at holde tingene i ave, så kan man altså efter min mening godt putte det ind.

Jeg tror ikke, vi er uenige om det, men jeg vil bare for en sikkerheds skyld komme med disse bemærkninger.

Erik Hansen (RV):

Jeg vil gerne takke ministeren for besvarelsen af det spørgsmål, som jeg havde stillet, og vil i øvrigt gerne sige, at jeg ingen ønsker har om at få dette forslag sendt til udvalgsarbejde. Jeg tror, at skulle der langs ad vejen opstå nogen problemer, så vil der være muligheder for at få disse problemer belyst i landbrugs- og fiskeriudvalget.

Men må jeg ikke alligevel, nu jeg har ordet, lige komme med en enkelt bemærkning mere, ikke til ministeren, men til ordføreren for centrum-demokraterne, hr. Thorkild Pedersen, der sagde, at man i kraft af denne konvention kunne komme i gang med en nedskæring af rovdriften i Østersøen. Jeg vil gerne for en ordens skyld sige, at jeg tror, det nok var en fortaelse, sådan én kan smutte for os alle sammen, for det er ikke min opfattelse, at der på nuværende tidspunkt foregår en rovdrift i Østersøen, og det er ikke min opfattelse, at man umiddelbart, uden en kommissionsbehandling i øvrigt af problemerne i Østersøen, skal gå i gang med at bekæmpe noget, der kan betegnes som rovdrift.

Thorkild Pedersen (CD):

I en kort bemærkning til hr. Erik Hansen kan jeg kun sige, at det jo må stå for min egen regning, hvis jeg siger rovdrift, men der er i de sidste 10 år sket en rovdrift ved

laksefiskeri, f. eks. ved Grønland, som i hvert tilfælde den grønlandske fisker ikke kan være tjent med. Det samme har været tilfældet i Østersøen, hvor man driver storvodsfiskeri, hvor man fanger skidtfisk. Men det kan være hr. Erik Hansen er i stand til at opfinde en fangstmetode, hvorefter man kan skille menneskeføde fra det, man skal bruge til minkfoder, altså skidtfisken. Hvis hr. Erik Hansen er i stand til at komme med et sådant fiskeredskab, så tror jeg, hr. Erik Hansen har gjort en stor menneskelig indsats.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Ønskes der udvalgsbehandling? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, går forslaget til folketingsbeslutning direkte til anden (sidste) behandling.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om ændring af arbejderbeskyttelseslovgivningen [af Aage Frandsen m. fl.]

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XX) findes i tillæg A. sp. 1289, fremsættelsen i tidenden sp. 1543).

Forslaget sættes til forhandling.

Arbejdsministeren (Johan Philipsen):

Den lovgivning, som her foreslås ændret, er de tre love fra 1954 om almindelig arbejderbeskyttelse, arbejderbeskyttelse inden for handels- og kontorvirksomhed og arbejderbeskyttelse inden for landbrug, skovbrug og gartneri. Disse love er altså fra 1954, så de er nu 20 år gamle. De har i de mellemliggende år været undergivet en række ændringer, men trænger nu i høj grad til fornyelse.

Ved behandlingen af et af de større ændringsforslag i 1968 udtalte det daværende folketingsudvalg, at behovet for vidtgående ændringer måtte medføre, at lovgivningen blev taget op til revision snarest. Udvalget